

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje portparola tužilaštava u Bosni i Hercegovini
Удружење портпарола тужилаштва у БиХ
Udruga glasnogovornika tužiteljstava u Bosni i Hercegovini

Etika, Integritet i Transparentnost u Pravosuđu

BILTEN BR. 4

Broj IV, maj 2024. godine, Sarajevo

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije BiH

IZJAVA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI

Informacije i mišljenja izneseni u ovom dokumentu ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje, korišteni u ovom dokumentu, odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

PREDGOVOR

Četvrto izdanje biltena „Etika, integritet i transparentnost u pravosuđu“ pokazuje odlučnu spremnost Udruženja glasnogovornika tužilaštava u BiH da kroz različite vidove i kanale komunikacija pokuša što više približiti rad pravosuđa i promovirati pozitivne priče, koje se nažalost, u medijima objavljuju malo ili nikako.

Mi, članovi Udruženja, nastojimo da svako izdanje biltena obuhvati teme poput etike, transparentnosti, integriteta i prevencije sukoba interesa, a želja nam je predstaviti ne samo rad pravosudnih institucija, nego i zaslužnih pojedinaca koji rade u njima.

U ovom broju biltena razgovarali smo sa Damirom Batotićem, predsjednikom Općinskog suda u Sarajevu, o izazovima i složenosti rada Općinskog suda, te o dobrim praksama koje ovaj sud primjenjuje u svom radu. Sa Igorom Cimešom, okružnim javnim tužiocem Okružnog javnog tužilaštva u Banja Luci, razgovarali smo o krivičnom djelu nasilja u porodici, njegovim uzrocima, te načinima njegovog efikasnijeg rješavanja. O značajnim promjenama u oblasti odnosa s javnošću u pravosudnim institucijama u proteklom periodu, te o izazovima u radu glasnogovornika, razgovarali smo sa Admirom Arnautovićem, stručnim savjetnikom za odnose s javnošću Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona. Također vam donosimo i priče sa nekoliko značajnih radionica i događaja, koje su organizirane u 2024. godini.

Izradu biltena „Etika, integritet i transparentnost u pravosuđu“, podržava USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije u BiH (Projekt). Mandat Projekta je da pruži podršku partnerskim sudovima i tužilaštvima u jačanju kapaciteta za efikasan rad na predmetima korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa, te u jačanju integriteta i transparentnosti u pravosuđu.

INTERVJUI

DAMIR BATOTIĆ,

predsjednik Općinskog suda u Sarajevu

JAVNOST TREBA UPOZNATI SA REZULTATIMA RADA SUDA

Pretpostavljamo da se susrećete sa mnogim izazovima kada je u pitanju rad Općinskog suda u Sarajevu. S tim u vezi, na koji način nastojite osigurati primjenu principa integriteta i etičnosti?

D. Batotić: Općinski sud u Sarajevu je najveći sud u BiH i jedan od najvećih sudova na prostoru Zapadnog Balkana. Sud funkcioniše i obavlja svoje djelatnosti na pet različitih lokacija, što dodatno usložnjava poslovanje. Na području mjesne nadležnosti suda nalaze se sjedišta federalnih i kantonalnih institucija, javnih preduzeća, te diplomatsko-konzularnih predstavništava, što dodatno utiče na strukturu predmeta, koji se svakodnevno zaprimaju u ovome sudu, a koje drugi sudovi nemaju.

Kada je u pitanju integritet i etičnost, treba imati u vidu činjenicu da su sudije ovog suda izložene svakodnevnim rizicima koje nosi sudijska funkcija, a slično je i sa ostalim uposlenicima, stručnim saradnicima, državnim službenicima i namještenicima. U tom pravcu, jedna od naših aktivnosti je da se uposlenicima učestalo ukazuje na potrebu pridržavanja svih etičkih načela i pravila ponašanja prilikom obavljanja poslova iz njihove nadležnosti. Naš krajnji cilj je da sud bude u potpunosti usmjeren na ostvarivanje osnovne funkcije, suđenja i rješavanja predmeta u razumnom roku, a radi zadovoljavanja potreba građana i privrednih subjekata, odnosno stranaka u postupku. Također, jedna od mojih aktivnosti kao predsjednika suda je da samostalno, te

uz podršku predsjednika odjeljenja, odnosno šefova organizacionih jedinica, preduzimam različite aktivnosti kojima će se doprinijeti jačanju integriteta suda, čime će se otkloniti rizici za narušavanje integriteta kao što su, između ostalog, ponašanja suprotna etičkim kodeksima, nepostojanje sistema internih kontrola i neblagovremenog postupanja u predmetima, neadekvatno disciplinsko sankcionisanje službenika i namještenika, neadekvatna zaštita podataka iz CMS-a (Sistem za automatsko upravljanje sudskim predmetima) i slično. Ove aktivnosti trebaju doprinijeti da se spriječe i otklone bilo kakve anomalije u postupanju ovog suda. Naposljetku, treba istaći i da je sud 2023. godine usvojio institucionalni Plan integriteta, te da smo imali i kontinuiranu obuku uposlenika na temu „Poslovna komunikacija i etika“, te da smo ove aktivnosti nastavili i u ovoj godini.

Koliko nam je poznato, jedini ste sud u BiH koji je imenovao „press sudije“ – sudije koje pored portparola institucije, predstavljaju kontakt osobe za medije. Možete li nam malo pojasniti ovaj koncept, odakle je potekla ta inicijativa i koji je njen značaj za rad suda? Da li već vidite neke rezultate? Prošle godine ste organizirali dan otvorenih vrata za medije, koji je bio Vaš cilj? Da li ponovo namjeravate organizirati ovakve događaje?

D. Batotić: Press sudije, odnosno sudije koje su pored portparola kontakt osobe za medije, imenovane su u okviru Krivičnog odjeljenja suda. Ove sudije su tokom 2023. godine organizovale „Dan otvorenih vrata“, te su tom prilikom javnosti prezentirani rezultati rada Krivičnog odjeljenja. Cilj je bio da se javnosti, pored rezultata rada odjeljenja, približe i aktivnosti koje sudije preduzimaju u okviru svojih svakodnevnih poslova. Na ovaj način smo nastojali da na jedan, prije svega

stručan način, a opet terminologijom koja je prilagođena građanima, promijenimo trenutnu percepciju javnosti kada je u pitanju rad ovog suda i pravosuđa u cjelini. Sama ideja da sud odredi kontakt osobe za medije iz reda sudija Krivičnog odjeljenja suda potekla je od traženja odgovora na dilemu da li sud treba imati portparola ili sudija treba biti kontakt osoba za medije. Suština takve dileme je da je portparol osoba koja često nema potrebna sva stručna pravnička znanja da bi mogao dati odgovore na stručna pitanja iz određene pravne oblasti. Nasuprot tome, u sudovima u kojima su sudije kontakt osobe za medije, iste često nemaju dovoljno stručnih znanja iz oblasti komunikacija i odnosa sa javnošću. S tim u vezi mi smo na ovaj način našli jedno kompromisno rješenje, te je u konkretnom slučaju naš portparol moderirao ovaj događaj kojeg smo nazvali „Dan otvorenih vrata za medije“. Ovakve događaje ćemo nastojati održavati i u narednom periodu, shodno ukazanim potrebama.

Po Vašem mišljenju, koliki je utjecaj transparentnosti na kvalitet rada suda i možete li podijeliti neku od dobrih praksi suda kojim rukovodite sa Vašim kolegama iz drugih pravosudnih institucija kada je u pitanju oblast etike, integriteta i transparentnost, a što je u Vašem sudu dalo dobar rezultat?

D. Batotić: Kada je u pitanju transparentnost, mišljenja sam da je ona vrlo značajna za samo funkcionisanje suda, te da se kroz različite vidove komunikacije sa javnošću, javnost treba upoznati sa rezultatima rada suda, problemima sa kojima se sud susreće u njegovom funkcionisanju, kao i uzrocima i posljedicama takvog stanja, te planiranim načinima prevazilaženja tih problema. Smatram da se sa prethodno navedenim aktivnostima u značajnoj mjeri može promijeniti

percepcija javnosti kada je u pitanju rad suda. Nakon što sam preuzeo dužnost predsjednika Općinskog suda u Sarajevu, dosta pažnje smo posvetili jačanju transparentnosti. Vratili smo našu internet stranicu u okvire „pravosudne mreže sudova“, te se ona danas redovno ažurira i na njoj možete naći važne informacije koje se odnose na funkcionisanje suda. Također smo uspostavili i Facebook stranicu, jer živimo u vremenu naprednih tehnologija i načina komuniciranja, te je ova stranica, prema našim dosadašnjim pokazateljima, daleko posjećenija od naše zvanične internet stranice. Kao jedan pozitivan pokazatelj uticaja ovakve transparentnosti je činjenica da smo prije uspostave Facebook stranice na objavljenim konkursima za državne službenike i namještenike imali jako mali broj prijavljenih kandidata. Danas, nakon uspostave Facebook platforme, imamo situaciju da nam se na

ove konkurse za pet ili sedam upražnjenih pozicija prijavi više od 100 kandidata, što nam omogućava izbor kvalitetnih zaposlenika, što svakako utiče na kvalitet rada suda. Ove pozitivne promjene pripisujemo, između ostalog, i većoj transparentnosti. Uveli smo i elektronsku oglasnu ploču koja je vrlo posjećena od strane građana. Također, u Odjeljenju Registra za upis pravnih lica uveli smo elektronske upisnike, kako bismo građanima, koji su korisnici naših usluga, omogućili lakši pristup sudu. Stranke više i ne moraju dolaziti u sud ili pozivati telefonom radi informacija, nego preuzimanjem QR koda, može pratiti status postupanja sudije po zaprimljenoj prijavi. Ono što je izvjesno je da ćemo i u narednom periodu nastaviti sa različitim aktivnostima čiji je konačan cilj, a što je ujedno i vizija suda, da u svim segmentima funkcionisanja odgovorimo potrebama građana.

IGOR CIMEŠA,

okružni javni tužilac Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka¹

SPECIJALIZACIJA TUŽILACA DOPRINOSI BOLJOJ ZAŠTITI ŽRTAVA I EFIKASNOSTI RJEŠAVANJA PREDMETA NASILJA U PORODICI

U posljednje vrijeme imamo veliki broj slučajeva nasilja u porodici. Po Vašem mišljenju, šta bi mogao biti najveći uzrok tome?

I. Cimeša: Nasilje u porodici je fenomen koji se pojavljuje daleko u prošlosti, ali se svijest o njegovim razornim učincima i potrebi njegovog sprečavanja, počela razvijati tek sredinom prošlog vijeka. Brojni su uzroci nasilja u porodici, ali bi se sa sigurnošću moglo reći da uzrok kriminaliteta – uključujući i nasilja u porodici - nikada nije u jednom faktoru. U nastanku kriminalnog fenomena uvijek učestvuje skup različitih međusobno povezanih i uslovljenih faktora. U tom smislu, porodično nasilje najčešće se ispoljava u sadejstvu socijalnih, psihopatoloških i kulturnoistorijskih činjenica. Bilo ko može biti nasilnik, baš kao što i bilo ko može biti u ulozi žrtve.

¹ U toku izrade ovog biltena, na sjednici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, 16.05.2024. godine Igor Cimeša je imenovan za sudiju Okružnog suda u Banja Luci.

Možete li nam reći, sa kojim izazovima, uključujući i etičke izazove se suočava tužilac koji radi na predmetima nasilja u porodici?

I. Cimeša: Predmeti nasilja u porodici imaju određene specifičnosti o kojima se mora voditi računa kod sprovođenja istraga ove vrste krivičnih djela. To se odnosi na obavezu efikasnog postupanja tužilaštva, ali i činjenicu da se ova krivična djela, po pravilu, vrše u uskom porodičnom krugu, te da je potrebna naročito proaktivna uloga tužilaštva u pogledu planiranja istrage i prikupljanja dokaza. Takvim postupanjem umanjila bi se potreba za oslanjanjem u značajnoj mjeri na iskaz žrtve kao svjedoka – kada žrtva, kao privilegovani svjedok, iskoristi svoje zakonsko pravo i odbije svjedočenje. To se obično navodi kao ozbiljan problem u pogledu nedovoljnog procesuiranja nasilja u porodici. Takođe, uobičajeno očekivanje tužilaca u odnosu na oštećene ovim krivičnim djelima je da, u najmanju ruku, sarađuju. Međutim, kada su u pitanju žrtve ovog krivičnog djela, takva očekivanja su nerealna. Tužilac treba, prije svega da razumije prirodu porodičnog nasilja, kao i posljedice koje takvo nasilje ostavlja na žrtvu, jer je njegova dužnost da zastupa interese žrtve. Isto tako, prilikom rada na ovim predmetima ne smije se izgubiti iz vida na koji način nasilje u porodici utiče na psiho-fizički i duševni integritet svakog pojedinog člana porodice ili porodične zajednice, te da potreba za pružanjem krivičnopravne zaštite ne bi trebala pasti u drugi plan zbog nekih drugih interesa, poput potrebe za očuvanjem porodice ili porodične zajednice ili socio-ekonomskog statusa njenih članova.

Koje kvalitete i znanja mora imati tužilac da bi mogao raditi na ovim predmetima?

I. Cimeša: Predmeti nasilja u porodici podrazumijevaju niz specifičnosti. Takođe, u praksi se i dalje, nažalost, može sresti nerazumijevanje prirode i suštine ovog krivičnog djela. Zbog navedenog, kao apsolutna potreba nameće se sprovođenje obuke tužilaca, ali i njihove specijalizacije u predmetima nasilja u porodici. Specijalizacijom tužilaca i mogućnošću da se u svom radu isključivo posvete ovoj vrsti predmeta svakako bi doprinijelo boljoj zaštiti žrtava, ali i efikasnijim istragama u predmetima nasilja u porodici. Isto tako, važno je nasilje u porodici percipirati kao krivična djela koja u svakom pojedinom slučaju nose veliku opasnost po društvo.

Ovi predmeti su jako osjetljivi sa jedne strane, a sa druge javnost je uvijek zainteresovana za ovakvu vrstu predmeta, kako naći balans?

I. Cimeša: Uprkos relativno čestom negativnom medijskom izvještavanju o radu institucija, potrebno je naglasiti da veliki broj stručnih lica odgovorno i savjesno obavlja svoj posao, te da adekvatno pruža podršku žrtavama nasilja u porodici. Dobre prakse takođe trebaju naći mjesto u medijskom prostoru, jer na taj način šaljemo poruku žrtvama nasilja da postoje stručna lica koja odgovorno i savjesno rade svoj posao i da ih sistem može zaštititi. S druge strane, uvažavajući potrebu i obavezu da javnost bude informisana o pojedinim događajima koji su predmet istraga ili sudskih

postupaka, u predmetima porodičnog nasilja, potrebno je naročito voditi računa o potrebi zaštite privatnosti, te ličnog i intimnog života žrtava, te u tom smislu dosljedno primjenjivati mehanizme zaštite žrtava koji su propisani odredbama zakona o krivičnom postupku, ali i zakona koji uređuju materiju zaštite svjedoka.

Na koji način bi se mogli prevenirati ili smanjiti slučajevi nasilja u porodici?

I. Cimeša: Uzroci porodičnog nasilja su svakako mnogobrojni, pa i odgovor na ovakvu vrstu nasilja nužno mora biti kompleksan i sveobuhvatan. U tom smislu, s jedne strane, mišljenja sam da je potrebno da nadležne vlasti redovno promovišu dugoročne kampanje podizanja svijesti stanovništva o različitim manifestacijama svih oblika nasilja u porodici, pri čemu je nužan i odgovarajući pristup obrazovnim politikama o temama nasilja u porodici. S druge strane, smatram da je potrebno sprovesti sistematske i obavezne obuke o svim oblicima nasilja u porodici za relevantna stručna lica koja rade sa žrtvama ili počiniocima, posebno za službenike za sprovođenje zakona. Nužno je i usvojiti potrebne mjere kako bi se osigurala saradnja između agencija u skladu sa lokalnim mehanizmima koordinacije u pružanju pomoći žrtvama svih oblika nasilja, kao i informisanje o uslugama podrške i zakonskim mjerama koje su dostupne žrtvama nasilja u porodici, uz osiguranje usluga zdravstvene, psihološke, ali i ekonomske podrške. Na kraju, ali ni u kom slučaju manje važno, potrebna je dosljedna primjena krivičnog zakonodavstva, kako bi se osigurala jednaka primjena pravde.

ADMIR ARNAUTOVIĆ,

stručni savjetnik za odnose s javnošću

Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona

ISKUSNI GLASNOGOVORNICI SU VAŽAN RESURS ZA PRAVOSUĐE

Dugo radite u tužilaštvu kao savjetnik za odnose s javnošću. Možete li napraviti neku komparaciju rada u oblasti odnosa s javnošću sada i unazad nekoliko godina? Da li je došlo do nekih značajnih promjena?

A. Arnautović: U Kantonalnom tužilaštvu Tuzlanskog kantona sam na ovoj poziciji od 2010. godine i od tada do danas je svakako bilo značajnih promjena. Najviše se odnose na brzinu plasiranja informacija i generalno potrebu za bržom i efikasnijom institucionalnom komunikacijom, pri tome vodeći računa da se u brzini eventualne greške i previdi svedu na minimum. Tehnologije i načini komunikacije su značajno napredovali u zadnje vrijeme. Mnogo je brži način komunikacije i izvještavanja, naročito medija, obzirom na to da se često izvještava o određenim situacijama u koje su uključene policijske agencije i tužilaštva u realnom vremenu, u tom trenutku, kada se nešto događa, bilo da su to uviđaji, pretresi ili druge istražne radnje. Tehnološki napredak je ubrzao komunikaciju i mi smo se prilagođavali tom razvoju i morali smo odgovoriti na takav način komunikacije s medijima.

Po Vašem mišljenju, koliko transparentnost utiče na ugled i rad jedne pravosudne institucije?

A. Arnautović: Transparentost je sigurno važno načelo u radu pravosudnih institucija, naročito tužilaštava čiji je rad, zajedno sa policijom, generalno u najvećem fokusu interesovanja medija i javnosti. Nije dovoljno samo dobro, učinkovito, profesionalno i zakonski postupati u radu na predmetima. Podjednako je bitno i da javnost zna na koji način tužilaštva i sudovi postupaju i kakve odluke donose. Svi strateški dokumenti u pravosuđu naglašavaju važnost transparentnog djelovanja, a to je ponajviše zadaća glasnogovornika u tužilaštvima da u bliskoj koordinaciji sa glavnim tužiocem, kontinuiranim komuniciranjem, poštujući prirodu interesovanja medija i građana za ono što radimo, istrajno i uporno gradi dobru reputaciju, jača ugled, te da se u maksimalno mogućoj mjeri amortiziraju sve potencijalne negativne komunikacijske efekte koji se mogu odnositi na rad institucija. To, naravno, nije lako, jer je interes za predmete i specifična pitanja ogroman. Zaista postupamo u jednom kompleksnom komunikacijskom okruženju. Ugled jedne institucije se gradi godinama i to nije kratkoročno pitanje, nego strateško, trajno, dugoročno, kontinuirano.

Smatrate li da pravosudne institucije ne pridaju dovoljno pažnje ovoj oblasti?

A. Arnautović: Iz godine u godinu se u pravosudnoj zajednici uviđa značaj odnosa s javnošću za institucije. Još uvijek ima neshvatanja o potrebi za proaktivnom transparentnošću, još uvijek ima skeptika koji se pitaju zašto je to u tolikoj mjeri potrebno tužilaštvima i sudovima, ali to ni izbliza nije danas kao što je to bilo

nekada ranije. Tužioci i sudije uviđaju koliko je važno da imaju profesionalne glasnogovornike i osobe koje se bave odnosima s javnošću koji mogu odgovoriti ovim zadacima. Međutim, mislim da Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH u narednom periodu treba više pažnje obratiti na to da na raspolaganju u pravosuđu imaju već dosta izgrađenih profesionalaca u ovoj oblasti koji, na mnogo načina, mogu biti perjanice novog vala kada govorimo o transparentnosti, u edukacijskom i strateškom smislu. Imamo već glasnogovornike koji se ovim poslom bave više od 10 godina, to je izuzetna resursna baza za korak naprijed. To su ljudi koji imaju bogato iskustvo i koji mogu novim, mlađim snagama, biti od velike pomoći u narednom periodu. To je moje shvatanje razvoja transparentnosti u narednom periodu.

Kako unaprijediti odnose s javnošću u sudovima i tužilaštvima?

A. Arnautović: Odnosi s javnošću su živa materija generalno, pa tako i u pravosuđu, i jedini mogući razvoj i unapređenje je kroz stalnu gradnju i preispitivanje strateškog pristupa u odnosima s javnošću i dobru provedbu komunikacijskih aktivnosti. To su svakako i drugačiji pristupi u istraživanju i praćenju trendova, interesu javnosti, percepcije građana i drugih važnih aktera i na osnovu toga i građenju i revidiranju strateškog pristupa. Jedan od načina je, uz korištenje tradicionalnih komunikacijskih kanala koji se dugo pokazuju adekvatnim, i to da se u budućnosti više koriste nove komunikacijske tehnologije, ali i iskoriste dosadašnje dobre prakse u tužilaštvima koje bi bile modalitet u onim institucijama koje nisu na tom nivou u oblasti odnosa s javnošću.

IZDVOJENE TEME

REZULTATI VEĆ VIDLJIVI: POBOLJŠANI PROCESI RADA, ALI I ODNOSI MEĐU UPOSLENICIMA

Nakon uspješno realiziranih obuka za uposlenike partnerskih pravosudnih institucija sa sjedištem u Sarajevu, Zenici, Mostaru, Tuzli, Bihaću i Banja Luci, USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije je 22. i 23. februara 2024. godine, na inicijativu predsjednice Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, organizovao obuku u oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa¹ za uposlenike sudova i Okružnog javnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu.

Predsjednica Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, Sandra Radoš-Čatak, smatra da dosljedna primjena principa neovisnosti, nepristranosti, profesionalnosti i efikasnosti među nosiocima pravosudne funkcije i uposlenicima će doprinijeti povećanju nivoa etičnosti i integriteta svake pravosudne institucije, kao i da se edukacija na temu etike i integriteta treba kontinuirano provoditi. Također, ističe da je ponašanje svih zaposlenika na poslu i izvan posla, te njihov odnos prema strankama ključan za stvaranje i poboljšanje povjerenja javnosti u pravosudne institucije.

“Mogu potvrditi da su nakon edukacije određena poboljšanja već vidljiva u njihovom svakodnevnom radu. To je posebno vidljivo u njihovom odnosu prema strankama i drugim osobama koje dolaze u kontakt sa sudom. Dakle, izvjesno je da je ova početna obuka ispunila svoju svrhu i cilj, da su uposlenici stekli određena nova znanja i vještine koja će moći primijeniti u svom radu”, ističe predsjednica ovog suda.

Posebna vrijednost ove obuke bili su praktični i hipotetički primjeri, gdje su učesnici bili suočeni sa različitim etičkim pitanjima i dilemama iz prakse, te su uz pomoć moderatora nastojali pronaći odgovore na etička pitanja i adekvatna rješenja za etičke dileme. Neki od primjera uključivali su „ex-parte komunikaciju“ koja podrazumijeva komunikaciju u vezi sa predmetom sa jednom stranom u postupku bez prisustva druge strane, te moguću zloupotrebu povjerljivih informacija.

¹ Obuka je bazirana na principima koji su definisani unutar *Modela etičkog kodeksa i Smjernica za postupanje uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH*, koji je izrađen uz podršku Projekta. Model je u martu 2021. godine podržalo Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i prosljedilo svim sudovima i tužilaštvima u BiH, s preporukom da usvoje svoje etičke kodekse za uposlenike.

„Korist od održavanja ovakvih obuka je višestruka - ne samo da su zaposlenici stekli nova znanja, nego je edukacija utjecala i na poboljšanje procesa rada i odnosa među zaposlenicima suda. Osim toga, uspostavljeni su novi kontakti između kolega - zaposlenika iz drugih pravosudnih institucija. Također, zaposlenici su spoznali neke svoje dosadašnje propuste, ali i potvrdili da su neka njihova dosadašnja ponašanja bila u skladu sa propisanim pravilima“, kazala je predsjednica Radoš – Čatak.

SANDRA RADOŠ-ČATAK,
*predsjednica Okružnog privrednog
suda u Istočnom Sarajevu*

VIJESTI IZ PRAVOSUĐA

Na svečanoj večeri u Sarajevu

DODIJELJENA PRIZNANJA GLASNOGOVORNICIMA ZA DOPRINOS TRANSPARENTNOSTI PRAVOSUĐA ZA 2023. GODINU

USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije BiH u saradnji sa Udruženjem glasnogovornika u tužilaštvima BiH, 28. februara 2024. godine, organizirao je svečanost povodom dodjele priznanja za doprinos transparentnosti pravosuđa u BiH.

Ovom prigodom priznanja su dodijeljena Amri Hodžić, portparolki Općinskog suda u Sarajevu i Azri Bavčić, portparolki Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajeva.

Prilikom odlučivanja o dodjeli priznanja, članovi ocjenjivačkog tijela kojeg su činili predstavnici medijske zajednice u BiH, Udruženja i Projekta, primjenjivali su unaprijed određene kriterije, gdje se posebno cijenila saradnja glasnogovornika sa medijima, redovno i kvalitetno ažuriranje web stranica, te i učešće na obukama i radionicama u organizaciji Projekta.

Cilj ove inicijative je promovirati važnost kvalitetnog i pravovremenog informisanja javnosti, te stvoriti poticaj za proaktivan pristup pravosudnih institucija u BiH u komunikaciji s javnošću. Također, cilj je i skrenuti pažnju na značaj uloge koju glasnogovornici u pravosudnim institucijama imaju za jačanje transparentnosti pravosuđa.

Obilježavanje 10. marta, Međunarodnog dana sutkinja

ODRŽAN OKRUGLI STO „ROD I ETIKA U PRAVOSUĐU“

Povodom 10. marta, Međunarodnog dana sutkinja, u Sarajevu je, 7. marta 2024. godine, organiziran okrugli sto na temu „Rod i etika u pravosuđu“. Okrugli sto je organiziralo Udruženje žena sudija BiH uz podršku USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije.

Ovom prilikom je istaknuto da rodne predrasude u pravosuđu, ukoliko se na vrijeme ne prepoznaju, mogu negativno utjecati na provođenje pravde. Odgovornost i obaveza svakog sudije je da se kontinuirano preispituje, te da bude svjestan opasnosti koju sa sobom nose prikrivene rodne predrasude, koje nesumnjivo mogu dovesti u pitanje nepristrasnost u odlučivanju, ali ugroziti i integritet. Također, jedan od značajnih izazova za integritet sudija mogu biti i društvene mreže, koje, ukoliko se neodgovorno koriste, mogu ugroziti privatnost, te lični i integritet pravosuđa u cjelini.

Učesnici su se složili kako nedostaje edukacija usmjerena na prepoznavanje rodnih predrasuda koje mogu postojati u pravosuđu, te da su događaji poput ovog odlična platforma za razmjenu iskustava između sudija i podizanje svijesti o problematici rodnih predrasuda i stereotipa, te potencijalne diskriminacije.

U radu okruglog stola u čijem fokusu su bila pitanja sudijske etike i integriteta, pored članica Udruženja, učestvovali su i predstavnici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, te nevladinog sektora i medija u BiH.

Zahvaljujući podršci Misije USAID-a u BiH

23 UPOSLENIKA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BIH POSTALI EDUKATORI ZA OBLAST ETIKE

Uposlenici pravosudnih institucija u BiH, njih ukupno 23, u aprilu 2024. godine okončali su pohađanje obuke za oblast etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu. Obuka je organizovana zahvaljujući podršci USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije BiH, a jedan od njenih ciljeva je nastaviti prenositi znanja i vještine stečene tokom obuke, drugim kolegama iz pravosudnih institucija u BiH u budućnosti.

Obuka je bazirana na principima koji su definisani unutar Modela etičkog kodeksa i Smjernica za ponašanja uposlenika u pravosudnim institucijama u BiH, dokumenti koji su izrađeni uz podršku Projekta. Oba dokumenta su podržana od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, te je do sada veliki broj pravosudnih institucija u BiH usvojilo institucionalne etičke kodekse za uposlenike.

Obuka za zaposlenike u pravosuđu u oblasti etike je podijeljena u 5 cjelina/modula, unutar kojih se, između ostalog, izučavaju ključni etički principi u pravosuđu, kao i načini na koje je moguće zakonito, stručno i efikasno obavljati svoje službene dužnosti, postupati bez predrasuda, te voditi računa o prevenciji sukoba interesa. U posebnom fokusu ove obuke je i postupanje sa informacijama, što uključuje čuvanje službene tajne i zaštitu ličnih podataka, te davanje izjava u javnosti.

Od novembra 2022. godine, obuke za zaposlenike u pravosuđu o etici, integritetu i prevenciji sukoba interesa realizirane su u svim partnerskim institucijama Projekta, te je ove obuke do sada pohađalo preko 200 zaposlenika u pravosuđu u BiH.

Dan otvorenih vrata pravosudnih institucija u Bihaću

STUDENTI PRAVNOG FAKULTETA U BIHAĆU UPOZNALI SE SA OSNOVNIM KONCEPTIMA ETIKE I INTEGRITETA U PRAVOSUĐU

Kantonalni sud u Bihaću, Općinski sud u Bihaću, te Kantonalno tužilaštvo Unsko – saskog kantona (USK) su 17. aprila 2024. godine, u Bihaću, organizovali prvi zajednički Dan otvorenih vrata za studente Pravnog fakulteta u Bihaću. Cilj je bio predstaviti najvažnije instrumente u oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu, kao i načine na koji se ovi instrumenti primjenjuju u praksi u navedenim pravosudnim institucijama.

Studenti su izrazili zadovoljstvo organizacijom događaja, jer na Pravnom fakultetu u Bihaću nemaju mogućnost izučavati etiku kao poseban predmet. Upravo zato je ovaj događaj za njih izuzetno važan, jer smatraju da je znanje o etici nužno za razvoj njih kao profesionalaca. Studentima su se osim rukovodilaca sudova i tužilaštva, obratili predstavnici Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, te Pravnog fakulteta u Bihaću. Nakon ovog događaja, studenti su imali priliku da obiđu zgradu Kantonalnog suda u Bihaću, te da se upoznaju sa nadležnostima i načinom funkcionisanja ovog suda.

Organizaciju Dana otvorenih vrata podržao je USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije u BiH. Kantonalni sud u Bihaću, Općinski sud u Bihaću, kao i Kantonalno tužilaštvo USK partnerske su institucije USAID-ovog projekta od oktobra 2019. godine.

**UDRUŽENJE GLASNOGOVORNIKA U
TUŽILAŠTVIMA U BIH**

Valtera Perića 15
71000 Sarajevo

Tel: 033 442 614